

בש"פ 1332/14 - ארגאו גטנך נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 1332/14

לפני: כבוד השופט י' עמית

העורר: ארגאו גטנך

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על מעצר עד תום הליכים - החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בתיק מ"ת 15207-06-13 שניתנה ביום 22.1.2014 על ידי כבוד השופטת ש' בן שלמה

תאריך הישיבה: כ"ז באדר א' התשע"ד (27.2.2014)

בשם העורר: עו"ד דן באומן
בשם המשיבה: עו"ד אופיר טישלר

החלטה

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (השופטת ש' בן שלמה) מיום 22.1.2014 במ"ת 15207-06-13, בגדרה נקבע כי קיימות ראיות לכאורה כנגד העורר, ובית המשפט הורה על מעצרו עד לתום ההליכים.

1. ביום 9.6.2013 הוגש כנגד העורר, יליד 1982, כתב אישום המייחס לו עבירת קשירת קשר לביצוע פשע יחד עם שניים אחרים, לפי סעיף 499 ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: החוק), רצח בכוונה תחילה בצוותא חדא לפי סעיף 300(א)(2) ביחד עם סעיף 29 לחוק, וחבלה חמורה בנסיבות מחמירות בצוותא חדא לפי סעיף 333 ביחד עם סעיף 335(א) וסעיף 29 לחוק.

מכתב האישום עולה כי במועד שאינו ידוע במדויק למשיבה, עובר לתאריך 3.4.2013, קשרו העורר ושניים נוספים בשם חיים רדה וברהנו (להלן בהתאמה: רדה וברהנו וביחד: השלושה) קשר לגרום למותו של ישראל עמר (להלן: המנוח). לשם קידום הקשר הצטיידו השלושה באקדח מסוג F.E.G. רדה הצטייד ב"חם-צוואר" לשם הסתרת

פניו, והורה לעורר להודיע לו כאשר יבחין במנוח. תפקידו של ברהנו היה לנהוג ברכב המילוט. ביום 3.4.2013 אחר הצהריים, הגיע העורר לרחוב הרצל ברחובות או בסמוך לו, שם הבחין במנוח כשהוא יושב מחוץ למספרה. העורר הודיע לרדה טלפונית על מקום הימצאו של המנוח. בשעה 16:41 או בסמוך לכך, הגיע רדה, כשהוא נושא עימו את האקדח וכשפניו מוסתרות ב"חם-צוואר" למקום הימצאו של המנוח, כפי שדיווח לו העורר. רדה התקרב אל המנוח וממרחק של מספר מטרים ירה לכיוון פלג גופו העליון 10 כדורים לפחות. הכדורים פגעו במנוח וכן באדם נוסף בשם נאור, אשר ישב בסמוך לו. באותה עת המתין ברהנו בקרבת מקום ברכב המילוט, השלושה נמלטו ברכב מהמקום, נסעו במהירות ולא עצרו חרף העובדה ששוטר שנקלע למקום ירה לעבר הרכב ופגע בו. במהלך ההימלטות השליך מי מנוסעי הרכב את הנשק.

כתוצאה ממעשיהם של השלושה, נפגע המנוח מ-7 כדורים בגב, ומכדורים בעורף בלחי בזרוע ובירך, פונה במצב אנוש לבית החולים ובשעה 17:20 מת מפצעיו. נאור נפגע מ-2 כדורים בשוק ובכף הרגל, פונה לקבלת טיפול רפואי ועבר ניתוח להוצאת הקליעים.

בהמשך לאירוע המתואר לעיל, ועובר לשעה 18:00, הגיע העורר לדירה ברחובות, אשר נשכרה מבעוד מועד על ידי רדה. העורר שבר ושרף את הטלפונים הניידים ששימשו את השלושה, וטבל את כרטיסי ה-SIM בתוך דלי עם מים.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הוגשה בקשה להורות על הארכת מעצרו של השלושה עד תום ההליכים המשפטיים כנגדם, בשל מסוכנותם ובשל החשש לשיבוש הליכי משפט. צוין כי לחובתו של העורר 5 הרשעות קודמות בגין עבירות של אלימות, החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, עבירות רכוש, החזקת אגרופן ועוד.

3. רדה לא חלק על קיומן של ראיות לכאורה נגדו, וביום 24.12.2013 נעצר עד תום ההליכים.

בהחלטתו מיום 22.1.2014, נעתר בית המשפט המחוזי לבקשה והורה על מעצרו של העורר וברהנו עד תום ההליכים. בהחלטה נקבע כי יש במכלול הראיות, כדי להוות תשתית ראייתית לכאורית שדי בה לצורך הרשעה. בהחלטתו המנומקת עמד בית המשפט המחוזי על הראיות השונות לחובת העורר, ואלו יפורטו בהמשך. צוין בהחלטה כי הפאזל הראייתי שהוצג על ידי המשיבה, הוצג במלואו בפני העורר וניתנה לו הזדמנות להגיב עליו, אך הוא נמנע מלעשות כן, גם לאחר שהובהר לו שיש בכך כדי לחזק את ראיות המשיבה.

עוד נקבע בהחלטה כי לאור המסוכנות הלכאורית כפי שעולה מהתכנון הקפדני, ולאור התוצאות הקשות של המעשה, לא תסכון חלופה שתוכל לאיין את המסוכנות, ואין מקום להורות על קבלת תסקיר מבחן.

על כך נסב הערר שבפניו.

4. עיקרו של הערר מופנה לנושא הראיות לכאורה. לטענת העורר, שגה בית המשפט קמא באופן ניתוח הראיות. לטענתו, אין במכלול הראיות כדי להביא להרשעתו בעבירת הרצח ובעבירות הנלוות; לא הוכח שנקשר קשר קודם בין השלושה; אין כל ראיה אובייקטיבית לכך שהעורר שימש כתצפיתן, מה עוד שמהטלפון של העורר לא יצאה שיחה בזמן

הרלבנטי. למצער, טוען המערער כי נוכח עצמת הראיות הנמוכה, יש להורות על שחרורו לחלופת מעצר.

5. אפנה אפוא לבחינת הראיות לכאורה, כפי שעולה מהחלטת בית משפט קמא, ומחומר הראיות שבתיק, תוך התייחסות לטענות העורר. אקדים ואומר כי ערר שהגיש ברהנו על החלטת בית משפט קמא נדחה בהחלטתו של השופט ג'ובראן (בש"פ 1145/14 אמרה (ברהנו) למה נ' מדינת ישראל (25.2.2014)).

לטענת המאשימה, הרצח של המנוח בוצע על ידי השלושה כיחידת חיסול, בעקבות "הזמנת עבודה" על ידי מאן דהוא. השלושה פעלו והתארגנו בהתאם תוך תכנון קפדני מראש: שכרו דירה, שכרו רכב מילוט, והשתמשו בטלפונים מבצעיים שהושמדו לאחר ביצוע הרצח. כפי שנראה להלן, לעורר מעורבות בכל אחת מהזירות - זירת הרצח, הדירה, המכונית והטלפונים המבצעיים.

(-) הדירה ברחוב הורביץ 30 (להלן: הדירה) - נשכרה ביום 24.3.2013 על ידי רדה.

(-) רכב מזדה אפור (להלן: רכב המילוט) - נשכר כחודש או חודש וחצי קודם לרצח.

(-) עדותו של אברהם מהרט, שמסר כי שבועיים לפני הרצח העורר ביקש ממנו שינהג עבורו, ושאל אותו אם הוא מכיר את רחוב הרשנזון, הרחוב בו מתגורר המנוח. העד זיהה את תמונות השלושה.

(-) צילומי מצלמות אבטחה עד שעת הירי - זיהויו של העורר במספר מצלמות אבטחה (של מתחם לביא והמכבסה), נעשה כמי שלבש חולצה בגוון תכלת עם חלקים לבנים בכתפיים, חולצה "יחודית" שניתן לזהותה בתמונות. כן זוהה העורר על ידי העדה רחל לביא, אם של חבר משותף. נעמוד להלן על צילומי מצלמות האבטחה:

בשעה 14:00 נחזה ברהנו מגיע ברכב המילוט למכולת של משפחת לביא, שם פגש את העורר והשניים עלו לרכב המילוט, כאשר ברהנו נוהג והעורר במושב לידו.

בשעה 14:40 נחזה העורר יושב מול המכבסה.

בשעה 15:37 נחזה העורר כשהוא חוצה את הרחוב "דמות צבע עור כהה חולצה כחול לבן, גינס נראה הולך בספח של המכבסה לכיוון המספרה".

בשעה 16:39 מגיע היורה (רדה) (ממצלמת חנות הבגדים).

בשעה 16:39 מתבצע הירי.

כפי שנראה בהמשך, יש להצליב את צילומי המצלמות עם מחקר התקשורת.

(-) רכב המילוט - כאמור, העורר וברהנו נראו במצלמות האבטחה נכנסים לרכב המילוט.

השוטר אלון לוי העיד כי רדף אחרי היורה שנכנס לרכב המילוט ברחוב הרשנזון. היורה הסתובב לעברו עם אקדח ביד והשוטר ירה לכיוון גלגלי הרכב. אחד מחלונות הרכב התנפץ והרכב נמלט. בתיעוד ממצלמת אבטחה ברחוב ששת הימים, בנתיב הימלטות הרכב, ניתן להבחין בשלושה אנשים ברכב - הנהג, במושב ליד הנהג דמות עם חולצה תכלת (העורר - י"ע) ואדם נוסף מאחור עם חולצה לבנה.

העד א' היה עד להשלכת האקדח במהלך הנסיעה, מחלון קדמי ימני. העדה ת' תיארה כי ראתה שני צעירים ממוצא אתיופי שירדו מהרכב, וכי השמנמן לבש חולצה לבנה.

ברכב נתפסו "חם-צוואר" וחולצת היורה. מחו"ד של מעבדת סימנים עולה התאמה בין שברי הזכוכית שנאספו בזירה לאחר שהשוטר ירה ברכב, לבין הרכב שנתפס. נמצאו טביעות אצבע של העורר ברכב, וכן נמצא דנ"א של רדה והעורר על ה"חם-צוואר" שנתפס ברכב המילוט.

(-) במרכז הדיווח המבצעי התקבלו דיווחים המתעדים את הירי, הבריחה הרגלית מהשוטר והירי שביצע לעבר הרכב, ואת מסלול ההימלטות לרבות השלכת האקדח, עד עצירת הרכב. דיווח אחרון משעה 17:56, מלמד על בחור שחיכה בחניה ברחוב הורביץ 31 ברחובות והסתכל בצורה חשודה.

(-) הדירה - נתפסו בדירה פלאפונים שבורים ושרופים וכן כרטיסי SIM בתוך דלי עם מים; מפתחות רכב מזדה שנתפסו בדירה ותואמים לרכב המילוט; וכן חולצת התכלת ה"ייחודית" לעורר ועליה דנ"א שיכול להתאים לעורר.

זמן קצר לאחר הרצח, הופקד השוטר אלון גבאי לשמור על הדירה. בשעה 21:15 הוא הבחין בעורר עולה במדרגות. כשהעורר הבחין בו הוא התמהמה ונראה מבולבל, עלה לקומה הרביעית, קומה אחת מעל הדירה, נקש על הדלת נקישות חלשות מאד ותוך מספר רגעים ירד למטה. השוטר שאל לפשר מעשיו והעורר השיב כי בא לבקר את דודו. עקב התנהגותו החשודה עיכב אותו השוטר וערך עליו חיפוש. בחיפוש נמצא מפתח, שלדברי העורר שייך לדירה שעל דלתה נקש, ופתק עם מספר טלפון שהעורר טען כי הוא מספר הטלפון של הדוד. המפתח נמצא לא מתאים לדירה הנטענת ונמצא מתאים לדירה. כשנשאל העורר שוב, השיב כי זה מפתח של דירתו, אותה שכר לפני מספר שבועות.

(-) הנשק - נמצא דנ"א של רדה על ההדק ושמורת ההדק של האקדח. לפי חו"ד מעבדת הנשק יש התאמה בין התרמילים שנאספו בזירת הרצח, לבין הנשק שהושלך ונתפס, וכן נמצאה התאמה בין הנשק לבין קליע שהוצא מגוף המנוח וקליע שהוצא מהפצוע. קיימת חו"ד מעבדה דיגטלית, לפיה מנתוני הצילומים גובהו של היורה בין 1.75-1.80. גובהו של רדה 1.78 מ'.

(-) מחקרי תקשורת - הטלפון הנייד השרוף שמספרו 052-5428954 נמצא בדירה ושויך לעורר. הטלפון אכן בזירת הרצח בין השעות 16:24-15:22.

אכן, כפי שטען העורר, אין שיחות יוצאות מהטלפון המשויך לעורר, אולם בשעה הרלבנטית נכנסו 5 שיחות טלפון, האחת מהטלפון הנייד השרוף ששויך לברהנו בשעה 15:53, ושתי שיחות מטלפון מירס שנמצא שרוף בדירה ושויך לרדה, בשעה 16:15 ובשעה 16:24. יש לציין כי טלפון המירס עצמו, לא הושמש כל השבוע שקדם לרצח, כאשר שתי שיחות הטלפון שבוצעו ממנו היו לעורר - בראשונה בשעה 16:15 המירס אכן סמוך לדירה, ובשניה בשעה 16:24 המירס אכן כ-650 מ' מזירת הרצח.

הטלפון הנייד ששויך לברהנו הפסיק לפעול בשעה 17:32 ביום הרצח.

(-) שקרים ושתיקה - העורר שינה את גרסתו בנוגע למעשיו במועד האירוע, ובהמשך שמר על זכות השתיקה, גם כאשר הוטחו בפניו ראיות הקושרות אותו לאירוע. כאמור, העורר נעצר כאשר הגיע לדירה וברשותו המפתח וניסה תחילה להעמיד פנים שהוא פונה לדירה אחרת. אחר כך מסר כי שכר את הדירה באופן זמני וכי אין בידיו את פרטי בעל הדירה. בהמשך מסר כי רדה ביקש ממנו לשמור על המפתח. כשנשאל מדוע שיקר בחקירה הקודמת, השיב העורר כי "הייתי שיכור ומבולבל ולא ידעתי מה אמרתי".

בחקירה ביום 7.5.2013, כאשר הוצג בפני העורר מספר הטלפון שיוחס לו, השיב כי הפסיק להשתמש במספר זה כשלושה חודשים לפני החקירה, מאחר שהטלפון אבד לו באזור התעשייה, כשהיה שיכור, אך לא ידע להסביר איך כרטיס ה-SIM נמצא בדירה. משעומת העורר עם העובדה שבני משפחתו התקשרו לטלפון זה, בתקופה שלטענתו אבד לו, שמר על זכות השתיקה. כשנשאל לגבי זהותו של ברנו/1 ששמור בזיכרון של הטלפון הנייד השיב "יש אחד בשכונה בשם ברנו בחור צעיר גר איפה המכולת של ויקטור" וציין שאינו זוכר מתי ראה אותו בפעם האחרונה.

(-) הודיה בפני המדובב - העורר הודה בפני מדובב בשותפות בביצוע הרצח, תוך שהוא מוסר פרטים מוכמנים - כי היו מעורבים שניים נוספים; לא הוא ירה אלא חיים האתיופי; הוא זה שכיוון את היורה למיקומו של המנוח; וכי הדירה הושכרה להם. עם זאת, בהמשך אמר העורר למדובב כי "הכל חרטא".

לטענת העורר, כל אמירותיו בפני המדובב היו בבחינת התרברבות, כפי שניתן ללמוד מדברים אחרים שאמר העורר למדובב ואשר אין להם שחר (העורר הציג עצמו כביכול כאחד הבעלים של מועדון מפורסם בתל אביב). נטען כי הדברים הוצאו מפיו של העורר על ידי המדובב בדרך של פיתוי והשאה, לאחר שהעורר התחזה בפניו כבן של משפחת פשע ידועה, וסיפר לו כי אותה משפחה הציעה פרס בסך של רבע מליון שקל על ראשו של המנוח ש"עקץ" אותם, וסכום זה שולם כבר למי שחיסל אותו. המדובב מהרהר בקול, שאם המערער הוא שהשתתף בחיסול המנוח, אז הכסף מגיע לעורר ולא לאלה שקיבלו את הכסף. או-אז העורר קושר עצמו לרצח כדי "להוכיח" למדובב כי הוא שזכאי לפרס על ראשו של המנוח. העורר הפנה גם לדברים שאמר בפני אסיר אחר, כביכול הוא היה היורה וכי קיבל בתמורה לרצח רבע מליון ₪, דברים שלא היו ולא נבראו, מה שמעיד על נטייתו להתרברב.

עוד נטען על ידי העורר, כי המדובב סימם אותו לאחר שהשקה אותו מספר כוסות תה, ולכן דרש העורר מבית

המשפט, כאשר הובא להארכת מעצרו, לבדוק אותו. בית המשפט הורה לבצע בדיקת דם בו ביום, אך זו לא נעשתה.

על כך השיבה המאשימה כי בוצעה לעורר בדיקת שתן שהעלתה כי לא נמצאו שרידי סם, וכי העורר העיד על עצמו, מפעם לפעם, כדי להתחמק מתשובה ישירה, כי היה שיכור, כך שאין לייחס אמינות לדבריו.

(-) תרגיל החקירה - במסגרת תרגיל חקירה הופגשו העורר וברהנו, העורר שאל את ברהנו באמהרית "ההוא לא נתפס?", כאשר בשלב זה רדה טרם נעצר. כן שאל באמהרית פעמיים האם ברהנו העלים את הרכב, וברהנו השיב "לא משנה עזוב את זה עזוב את זה" "יש פה אנשים". כאשר ברהנו סיפר לו שנעצר בבית, אמר לו העורר "לא נעלמת להם, לא הלכת לטייל". העורר אף מזדעק כשהוא שומע כי מצאו את הטלפון של ברהנו ואומר שלא יכול להיות, כי הוא עצמו שבר את הטלפונים.

(-) שקרי השותפים - בעימות בין רדה לעורר, העורר זיהה את רדה בשמו וכמי שנתן לו את המפתח לדירה ביום הרצח. רדה הכחיש כי הוא מכיר את העורר.

ואילו ברהנו מסר אליבי שקרי בחקירותיו, ובהמשך שמר על זכות השתיקה, גם כאשר הוטחו בפניו ראיות הקושרות אותו לאירוע. בביתו של ברהנו נתפסה קבלה בדבר רכישת טלפון על ידו ביום 4.4.2013, יום לאחר הרצח. אביו ואמו ניסו לספק לו אליבי ולתמוך בגרסתו, אך גרסותיהם אינן מתיישבות, ואף אחד מבני המשפחה לא הצליח להסביר מדוע האם התקשרה אל ברהנו, ככל שהיה איתה, כביכול, בבית.

6. מול מכלול ראיות אלה, טען העורר כי לא ניתן לזהותו על סמך החולצה בלבד, וכי התזה שהוא היה התצפיתן, אינה מתיישבת עם העובדה שאין שיחות יוצאות מהטלפון הנייד המשויך לו. לשיחה עם המדובב אין ערך ראייתי בשל הדרך בה הוצאו הדברים מהעורר כמתואר לעיל, ואין כל רבותא בכך שהעורר קשור לרכב ולדירה, באשר מדובר בשלושה אנשים המבלים בצוותא בדירה ונוסעים ביחד באותו רכב.

7. איני רואה עין בעין עם הסינוגר המלומד. לטעמי, הראיות שפורטו לעיל מקימות תשתית ראייתית לכאורה, ברף הנדרש על פי סעיף 21 לחוק סדר דין פלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). העובדה שהעורר טרח להשמיד את הטלפונים הניידים מייד לאחר מעשה הרצח, היא ראיה חזקה ביותר למעורבותו בפרשיית הרצח, בהצטרף לראיות הנוספות הממקמות אותו בכל הזירות הרלבנטיות לפרשה, ואף מבלי להידרש לדבריו בפני המדובב, על הפרטים המוכמנים באותם דברים.

אכן, חלק נכבד מהראיות הן נסיבתיות, אך הלכת זאדה (בש"פ 8087/95 זאדה נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2)133 (1996)) כוחה יפה גם כאשר חומר הראיות כולו מבוסס על מארג של ראיות נסיבתיות, ככל שגלומה בראיות אלה אפשרות סבירה להרשעה בתום ההליך העיקרי (על צומת המפגש בין ראיות לכאורה לבין ראיות נסיבתיות ראו החלטת השופט הנדל בבש"פ 5588/12 ניאמצ'יק נ' מדינת ישראל (24.9.2012)). עוד על ראיות נסיבתיות והליכי מעצר ראו החלטתו של השופט דנציגר בבש"פ 8311/13 אברמוב נ' מדינת ישראל, פסקאות 20-22 והאסמכתאות הרבות שם (19.12.2013); החלטתו של השופט שהם בבש"פ 4128/13 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקאות 10-11 והאסמכתאות שם (17.7.2013); מרדכי לוי "הראיות לכאורה הנדרשות למעצר עד תום ההליכים - בחינה נוספת" משפטים לד 549

((2005)).

8. ענייננו בפרשת רצח על המסוכנות האינהרנטית הטבועה בה ועל חזקת המסוכנות הסטטוטורית הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים. העורר היה שותף לכאורה בחולית חיסול, שלא בחלה לירות בנשק חם בצהרי יום, בטבורה של עיר. במקרים כגון אלה, חלופת מעצר לא תסכון ומקומו של העורר מאחורי סורג ובריח עד לתום ההליכים (השוו עניין ברהנו).

9. אשר על כן, אני דוחה את הערר.

ניתנה היום, ל' באדר א' התשע"ד (2.3.2014).

שׁוֹפֵט
